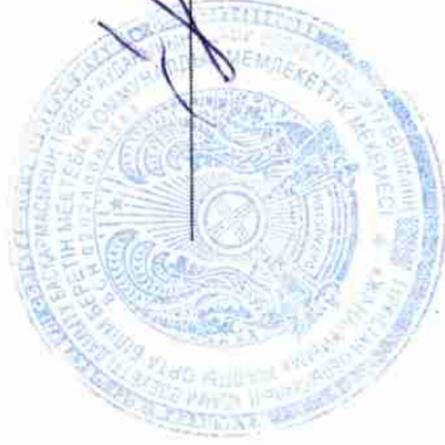

Жаңа-ұйым жалпы орта білім беретін мектебі
коммунальдық мемлекеттік мекемесі

"Бекітемін"
Мектеп директоры
И.М.Толегенов
" 21" .08.2023ж

Психологиялық қызметтің 2023-2024 оқу жылына арналған жылдық, айлық, апталық жұмыс жоспары

Мектеп психологі: М.М.Калкабаева

Психологиялық қызмет – бұл білім алушылар мен тәрбиеленушілердің оқу уәждемесін, оқу нәтижесін, шығармашылық тұрғыдан өзінің қабілетін іске асыруын, психологиялық жағдайды тандырақтандыруды, бейіндік тұрғыдан өзін-өзі анықтауды және басқа да қолайлы жағдайларды қалыптастыру үшін орта білім беруді ұйымдастыру жөніндегі **АЛҚАЛЫ ОРГАН**.

Психологиялық қызмет - білім беру қызметіндегі қиындықтарды анықтауға және диагностикалауға, кеңес беруге, психологиялық-педагогикалық қолдау көрсетуге және инклюзивті білім беру ортасы жағдайында қолдауға бағытталған, білім алушылардың, тәрбиеленушілердің, педагогтердің, ата-аналардың немесе өзге де заңды өкілдердің психологиялық **ӘЛ-АУҚАТЫН АҚТАУДЫ ЖӘНЕ НЫҒАЙТУДЫ КӨЗДЕЙДІ**.

Психологиялық қызметтің мақсаты – білім алушылардың табысты оқуы, дамуы, әлеуметтенуі және кәсіби білім беру траекториясын саналы тандауын қалыптастыру үшін психологиялық-педагогикалық және әлеуметтік жағдайлар жасауға бағытталған психологиялық-педагогикалық қолдауды жүйелі ұйымдастыру.

Психологиялық қызмет бағыттары:

Бүкіл оқу кезеңіндегі балалардың ерекшеліктерін психологиялық-педагогикалық зерделеу.

Диагностикалық
(8 сағат)

Білім беру үрдісінің қатысушыларына дербес көмек көрсету.

Консультациялық
(8 сағат)

Дамытушылық
(8 сағат)

Білім алушылармен және тәрбиеленушілермен жаңа білімге, дағдылар мен қабілеттерге қатысты уәждемені қалыптастыру, оларды игеру мүмкіндіктері, оқу және танымдық қызметте өзін-өзі көрсете алу мүмкіндіктері бойынша жеке жұмыс.

(8 сағат)

психологиялық-педагогикалық ағарту

(8 сағат)

Білім алушылар мен педагогтардың кәсіби есуіне, өзін-өзі анықтауына жәрдемдесу (сынып сағаттар, семинарлар, ата-аналар жиналысы, педагогикалық кеңестер, интерактивті әдістер мен дәрістер)

ұйымдастыру-әдістемелік

(8 сағат)

ПҚ жұмысына мониторинг жүргізу және талдау, көрнекі материалдарды дайындау, білім алушылар мен тәрбиеленушілердің сүйемелдеуімен пәнаралық тәсілді өзірлеу және ғылыми әдістемелік жұмысты жүргізу.

Психологиялық қызметті ұйымдастырудағы қолданылатын нормативтік құжаттар

1. Білім беру ұйымдарындағы психологиялық қызметтің іске асуы мен негізгі міндеттері білім алушыларды психологиялық-педагогикалық сүйемелдеу принциптері Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің м.а. **2022 жылғы 25 тамыздағы № 377** «Орта білім беру ұйымдарындағы психологиялық қызметтің жұмыс істеу қағидаларын бекіту туралы» бұйрығымен негізделеді.
2. Баланы қорлаудың (буллинг) алдын алу тәртібі Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 21 желтоқсанда № 31180 болып тіркелген, <https://adilet.zan.kz/rus> сайтында орналастырылған, Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің **2022 жылғы 21 желтоқсандағы № 506** «Баланы жәбірлеудің (буллингтің) профилактикасы қағидаларын бекіту туралы» бұйрығында бекітілген.

- Қазақстан Республикасының «Білім туралы» Заңы 2007 жылы 27 шілдедегі № 319 Заңы;
- Қазақстан Республикасының «Еңбек Кодексі» 2015 жылы 23 қарашадағы № 414-V ҚРЗ;
- «Орта білім беру ұйымдарындағы психологиялық қызметтің жұмыс істеу қағидаларын бекіту туралы» ҚР ОҚУ-АҒАРТУ МИНИСТРЛІГІ 25.08.2022 ж. № 377 бұйрығы
- Мемлекеттік білім беру ұйымдары қызметкерлерінің үлгі штаттарын бекіту туралы Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің м.а. 2023 жылы 21 шілдедегі №224 бұйрығы.
- "Педагог қызметкерлер мен оларға теңестірілген тұлғалардың лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" ҚР БҒМ 2009 жылы 13 шілдедегі № 338 бұйрығына өзгерістер енгізу туралы ҚР Білім және Ғылым министрінің 31.03.2022 № 121

✓ «Қазақстан Республикасының Конституциясы» Конституция 1995 жылы 30 тамызда республикалық референдумда қабылданған.

✓ «Неке (ерлі-зайыптылық) және отбасы туралы» Қазақстан Республикасының 2011 жылғы 26 желтоқсандағы № 518-ІV Кодексі

✓ «Қазақстан Республикасындағы баланың құқықтары туралы» Қазақстан Республикасының 2002 жылғы 8 тамыздағы N 345 Заңы

✓ «Тұрмыстық зорлық-зомбылық профилактикасы туралы» Қазақстан Республикасының 2009 жылғы 4 желтоқсандағы N 214-ІV Заңы.

✓ «Балаларды денсаулығы мен дамуына зардабын тигізетін ақпараттан қорғау туралы» Қазақстан Республикасының Заңы 2018 жылғы 2 шілдедегі № 169-VI ҚРЗ.

Іс-шаралар	Жұмыс Бағыттары	Нысаналы топ	Орындау мерзімі	Орындалу нысаны	Жауапты	Орындалу белгісі	
2023-2024 оқу жылындағы психологиялық қызметтің жылдық бойынша атқарылатын жұмыс жоспарын түзу, бекіту.	Ұйымдастыру кезеңі		Тамыз			жоспар түзу, бекіту	
Тамыз педагогикалық кеңесінің шешіміне сәйкес жаңа оқу жылында 1 сыныптарға қабылданатын оқушылардың тізімін алу, жинақтау жұмыстары.			Тамыз			тізімін алу, жинақтау	
Психологиялық жұмыстарды кедергісіз жүргізу мақсатында кабинетті жабдықтау жұмыстары.				Тамыз		Педагог-психолог	кабинетті жабдықтау
Мектеп әкімшілігімен бірлескен жұмыстарды жоспарлау (мектептің жылдық жоспарына сай педагогикалық кеңестерде қаралатын мәселелер, бестік одақ жоспарлары т.б)				Тамыз		Педагог-психолог	жоспар түзу, бекіту
«Сенім телефон», «Сенім жәшігін» ұйымдастыру және «Маған қоңырау шал», «Маған хат жаз» акцияларын өткізу.				Тамыз Жылына 2 рет		Педагог-психолог	Ұйымдастыру

I. Диагностика

<p>Мектепке қабылданған баланың психологиялық даярлығын анықтау.</p> <p>«Керн-Йирасек» тесті:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ер адамның суретін салу; - Сөздер көшірмесі; - Нүктелер көшірмесі. 		1 сынып оқушылары	Тамыз		Педагог-психолог	Хаттама
<p>«Бестерек» жобасы мен «Білім беру ұйымдарының білім алушылары арасындағы аутодеструктивті мінез-құлықтың алдын алу» бағдарламасы бойынша жұмыстар.</p> <p>Эссе</p> <p>Сауалнама</p> <p>«Үй, адам, ағаш» проективті әдістемесі</p>		5-11 сынып оқушылары	Қыркүйек		Педагог-психолог	Хаттама
<p>"Мен өмірді сүйемін" тренинг.</p> <p>Оқушының өмірге деген құлшынысын арттыру, өмірге деген жағымды қатынасын қалыптастыру өмірді сүйе білуге тәрбиелеу(Оқушылар арасындағы суицидтік мінез құлықтың алдын алу)</p>		8-9-10 сынып (15 жасар) оқушылары	Қазан		Педагог-психолог	анықтама
<p>Ерекше білімді қажет ететін оқушылардың (үйде оқытылатын және инклюзив) эмоционалдық көңіл-күй мен таным процестерін зерттеу.</p> <p>Жасерекшелігіне қарай сауалнама алу.</p>		Ерекше білімді қажет ететін оқушылар	Қазан		Педагог-психолог	Анықтама
<p>Оқушылар арасындағы зорлық-зомбылық пен діни экстремизмді алдын алу жұмыстары. Анонимді сауалнама</p>		5-9 сынып оқушылары	Қазан		Педагог-психолог	Анықтама

<p>«Түгел» сынып оқушыларының интеллектілік процестерін диагностикалау. Интеллектуалды даму және қабілет деңгейін анықтау.</p>		2-4 сынып оқушылары	Қазан		Педагог-психолог	Анықтама
<p>9-11 сыныптар оқушылар арасында аутодеструктивті мінез-құлықтың алдын алу бойынша түзету дамыту жұмыстары.</p>		1-11 сынып оқушылары	Қараша		Педагог-психолог	Анықтама
<p>Кәмелетке толмағандар арасында "Темекінің өміріңе зиян" алдын алу жұмыстары</p>		1-11 сынып оқушылары Ата-аналар мұғалімдері	Қараша		Педагог-психолог	Есеп
<p>Жоғарғы сынып оқушыларының арасындағы құқықбұзушылықты алдын алу жұмыстары. Анонимді сауалнама.</p>		7-11 сынып оқушылары	Қараша		Педагог-психолог	Анықтама
<p>9-11 сынып оқушыларының мамандық типін анықтау мақсатында «ДДС»Климов.</p>		9-11 сынып оқушылары	Қараша		Педагог-психолог	Анықтама
<p>ҰБТ және ББЖМ тапсыратын оқушылардың психологиялық дайындық деңгейін анықтау. Тесттер кешені.</p>		4,9,11 сынып оқушылары	Желтоқсан		Педагог-психолог	Анықтама
<p>Ата-аналармен жұмыс. Бала тәрбиесі туралы ата-аналарға арналған сауалнама.</p>		Ата-аналар	қаңтар		Педагог-психолог	Анықтама
<p>Мұғалімдермен жұмыс. «Темпераментті анықтау», «Сіз қандай мұғалімсіз?» сауалнама.</p>		Мұғалімдер	Қаңтар		Педагог-психолог	Анықтама
<p>Оқушылар сұранысы негізінде сыныппен жұмыстар жүргізу. Өздерін тану мақсатындағы қызықты сауалнамалар кешені.</p>		7-11 сынып оқушылары	Жыл бойы, қажеттілігіне қарай		Педагог-психолог	Анықтама

Әскери қызметке шақырылуға дейінгі оқушылармен жұмыс. Көргенін есте сақтау Естігенін есте сақтау Ойлау Арифметикалық есеп Сөздерді іріктеу Танымдық қабілеті		Нысанына сәйкес	Қаңтар		Педагог-психолог	Анықтама
Мамандық тандауды анықтау. Дж.Голланд әдісі бойынша оқушының мінез-құлқының типін анықтау «Менің тандаған кәсібім» эссе.		9-11 сынып оқушылары	қаңтар		Педагог-психолог	Анықтама
Дарынды оқушылармен жұмыс Тесттер кешені		1-11 сынып оқушылары	Жыл бойы, қажеттілігіне қарай		Педагог-психолог	Анықтама
Оқушылар арасындағы зорлық-зомбылық пен діни экстремизмді алдын алу жұмыстары. Анонимді сауалнама.		4-11 сынып	Әр тоқсан сайын		Педагог-психолог	Анықтама
Жоғары және орта буын оқушыларының агрессия деңгейін анықтау. «Өз агрессиянды басқара аласын ба?»		5-11 сынып оқушылары	Ақпан		Педагог-психолог	Анықтама
«Мейірімге толы жүрек» тақырыбында психологиялық апталық		1-11 сынып оқушылары Ата-аналар мектеп мұғалімдері	наурыз		Педагог-психолог	Есеп
Ата-аналармен жұмыс. «Сіз және балаңыз бір-біріңізді түсіне аласыздар ма?» сауалнама.		Ата-аналар	сәуір		Педагог-психолог	Анықтама

		МАД тобы	сәуір		Педагог-психолог	Анықтама
23	9-11 сынып оқушыларының кәсіптік бағдарын анықтау. Я. Холланд тесті.					
24	Ерекше білімді қажет ететін оқушылардың (үйде оқытылатын және инклюзив) эмоционалдық көңіл-күй мен таным процестерін зерттеу. Жасерекшелігіне қарай сауалнама алу.	Ерекше білімді қажет ететін оқушылар	мамыр		Педагог-психолог	Анықтама
25	Бастауыш сынып оқушыларының танымдық процестер және қарым-қатынас мәселелері, тұлғалық-мотивациялық аймағын диагностикалау. «Баспалдақ» әдістемесі (В.Г.Щур), оқу түрткісін зерттеу әдістемесі.	1-4 сынып оқушылары	мамыр		Педагог-психолог	Анықтама
1	Мектепке қабылданған баланың психологиялық даярлығы бойынша ата-ана мен мұғалімдерге кеңес беру.	1 сынып оқушыларын ың ата-аналары мен мұғалімдер	Қыркүйек		Педагог-психолог	Кеңес беру журналына тіркеу
2	Оқушылардың мектепке бейімделуі бойынша мұғалімдерге психологиялық кеңес беру.	Мұғалімдер	Қыркүйек Қазан		Педагог-психолог	Кеңес беру журналына тіркеу
3	Оқушылардың функционалдық сауаттылығын қалыптастырудағы мектеп және отбасының өзара іс-әрекеті аясында «Отбасымен жүргізілетін жұмыстың жаңа	Мұғалімдер ата-аналар	Қазан		Педагог-психолог	

II. Консультациялық

түрлері»									
«Бестерек» жобасы мен «Білім беру ұйымдарының білім алушылары арасындағы аутодеструктивті мінез-құлықтың алдын алу» бағдарламасы аясында анықталған оқушылармен жұмыс жүргізу бойынша мұғалімдерге кеңес беру.	Мұғалімдер	Жыл бойы сұраныс негізінде			Педагог-психолог	Кеңес беру журналына тіркеу			
Оқушылар арасында зорлық зомбылықты алдын алу бойынша оқушылар, ата-аналар, және мұғалімдерге кеңестер беру.	Ата-аналар Мұғалімдер Оқушылар	Жыл бойы сұраныс негізінде			Педагог-психолог	Кеңес беру журналына тіркеу			
Оқушы қыздар арасында ерте жүктілікті алдын алу бойынша қыздар жиналысы	Ата-аналар оқушылар	Жыл бойы сұраныс негізінде			Педагог-психолог	Кеңес беру журналына тіркеу			
«Әкелер кеңесі» ұлдар жиналысы	Ата-аналар Оқушылар	Жыл бойы сұраныс негізінде			Педагог-психолог	Кеңес беру журналына тіркеу			
МАД тобының 1 сыныпқа дайындығы бойынша кеңестер беру.	Ата-ана мұғалімдер	Сәуір			Педагог-психолог				
Мектеп мұғалімдері арасында бала психологиясының ерекшеліктері туралы және жас мамандардың кәсіби бейімделуі бойынша кеңес беру	Мұғалімдер	Жыл бойы сұраныс негізінде			Педагог-психолог	Кеңес беру журналына тіркеу			
Тәртібі қиыңа бейім, девиантты іс-әрекеткегі мінез-құлқы қиын оқушылармен жұмыс істеу мақсатында кеңес беру.	Мұғалімдер Ата -аналар	Жыл бойы сұраныс негізінде			Педагог-психолог	Кеңес беру журналына тіркеу			

<p>ҰБТ, ББЖМ қатысатын оқушыларға психологиялық кеңес</p>		<p>Оқушылар</p>	<p>Жыл бойы сұраныс негізінде</p>	<p>Педагог-психолог</p>	<p>Кеңес беру журналына тіркеу</p>
<p>Инклюзивті білім алатын және үйде оқытылатын оқушыларға, олардың ата-аналары мен мұғалімдерге психологиялық кеңес беру жұмыстарын жүргізу.</p>		<p>Ата-аналар Мұғалімдер Оқушылар</p>	<p>Жыл бойы сұраныс негізінде</p>	<p>Педагог-психолог</p>	<p>Кеңес беру журналына тіркеу</p>
<p>Оқушылар арасында құқықбұзшылық және діни экстремізмді алдын алу мақсатында кеңес беру жұмыстары.</p>		<p>Ата-аналар Оқушылар</p>	<p>Жыл бойы сұраныс негізінде</p>	<p>Педагог-психолог</p>	<p>Кеңес беру журналына тіркеу</p>
<p>Оқушылардың мамандық таңдауда психологиялық көмек беру мақсатында кеңес беру</p>		<p>Ата-аналар Оқушылар</p>	<p>Жыл бойы сұраныс негізінде</p>	<p>Педагог-психолог</p>	<p>Кеңес беру журналына тіркеу</p>
<p>Дарынды және үлгерімі төмен оқушыларға кеңес беру</p>		<p>Ата-аналар Мұғалімдер Оқушылар</p>	<p>Жыл бойы сұраныс негізінде</p>	<p>Педагог-психолог</p>	<p>Кеңес беру журналына тіркеу</p>
<p>Оқушылардың жеке мәселелері бойынша</p>		<p>Оқушылар</p>	<p>Жыл бойы сұраныс негізінде</p>	<p>Педагог-психолог</p>	<p>Кеңес беру журналына тіркеу</p>
<p>Ата-аналардың жеке мәселелері бойынша</p>		<p>Ата-ана, оқушы</p>	<p>Жыл бойы сұраныс негізінде</p>	<p>Педагог-психолог</p>	<p>Кеңес беру журналына тіркеу</p>
<p>Мұғалімнің жеке мәселелері бойынша</p>		<p>Мұғалім</p>	<p>Жыл бойы сұраныс негізінде</p>	<p>Педагог-психолог</p>	<p>Кеңес беру журналына тіркеу</p>
<p>«Бестерек» жобасы мен «Білім беру ұйымдарының білім алушылары арасындағы аутодеструктивті мінез-құлқтың</p>	<p>III. Дамы түш ты лық</p>	<p>«Тәуекел топ» оқушылары</p>	<p>Айына 1 рет</p>	<p>Педагог-психолог</p>	<p>Хаттама</p>

<p>алдын алу » бағдарламасы бойынша анықталған «Тәуекел топ» (сары, қызыл) оқушыларымен жұмыс.</p> <p>Ерекше білімді қажет ететін оқушылардың (үйде оқытылатын және инклюзив) эмоционалдық көңіл-күй мен таным процестері бойынша жұмыс.</p> <p>Бастауыш сынып оқушыларының танымдық процестерін төмен оқушылармен жұмыс.</p> <p>Қажеттілікке қарай үлгерімі төмен оқушылармен жұмыс</p> <p>Оқушылар арасындағы зорлық-зомбылық пен діни экстремизмді алдын алу жұмыстары.</p> <p>Жоғары және орта буын оқушыларының агрессиясы жоғары оқушыларымен жұмыс.</p> <p>9-11 сынып оқушыларының кәсіптік бағдарын анықтау</p> <p>Бастауыш сынып оқушыларының танымдық процестер және қарым-қатынас мәселелерінде қиындық туындаған оқушылармен жұмыс.</p> <p>Интернет желісіндегі кері әсер ететін сайттар жайында түсіндірме жұмыстар мен кибербуллингті алдын алу.</p>	<p>IV Психология</p>	Оқушылар	Айына 1 рет			Педагог-психолог	хаттама, жұмыс динамикасы
		Оқушылар	Қазан			Педагог-психолог	хаттама, жұмыс динамикасы
		Оқушылар	Жыл бойы			Педагог-психолог	хаттама, жұмыс динамикасы
		Оқушылар	Жыл бойы			ДТЖО	Хаттама
		Оқушылар	Ақпан			Педагог-психолог	Хаттама
		Оқушылар	Сәуір			Педагог-психолог	Хаттама
		Оқушылар	Мамыр			Педагог-психолог	Хаттама
		Оқушылар	Жыл бойы			Педагог-психолог	Хаттама

<p>Гүсіндірме жұмыстары.</p> <p>Оқушылардың функционалдық сауаттылығын қалыптастырудағы мектеп және отбасының өзара іс-әрекетінің мазмұны мен түрлері. Түсіндірме жұмыстары.</p>							
<p>Ерекше білімді қажет ететін оқушылардың (үйде оқытылатын және инклюзив) эмоционалдық көңіл-күй мен таным процестерін анықтау қорытындысы бойынша. Интерактивті әдістер.</p>		Ата-аналар	Айына 1 рет			Педагог-психолог	Хаттама
<p>«Маған қонырау шал» акциясын өткізу. Акция.</p>		Оқушылар	Қазан			Педагог-психолог	Хаттама
<p>5 сынып оқушыларының бейімделуін анықтау. Тренинг.</p>		Оқушылар	Қазан			Педагог-психолог	Хаттама
<p>Жеткіншектердің ақыл-ойы мен интеллектуалдық даму деңгейі төмен оқушылармен жұмыс. Эстафета.</p>		Оқушылар	Қараша			Пән мұғалімдері	Хаттама
<p>Жоғарғы сынып оқушыларының арасындағы құқықбұзушылықты алдын алу жұмыстары. TEDx форматындағы кездесулер.</p>		Оқушылар	Қараша			ДТЖО Педагог-психолог	Хаттама
<p>ҰБТ және ББЖМ тапсыратын оқушылардың психологиялық дайындық. Тренинг.</p>		Мұғалімдер Оқушылар	Тоқсанына 1 рет			Педагог-психолог	Хаттама
<p>"Мамандық таңдау- келешекті</p>		Оқушылар	Сәуір			Педагог-	Хаттама

тандау" тақырыбында 9-11 сынып оқушыларының стартаперлермен кездесу. Кәсіптік бағдар беру мақсатында шағырылған қонақтармен «Ашық микрофон» форматында кездесу.					психолог	
Ата-аналармен жұмыс. Тренинг.	Ата-аналар	Тоқсанына 1 рет			Педагог-психолог	Хаттама
Мұғалімдермен жұмыс. Тренинг.	мұғалімдер	Тоқсанына 1 рет			Педагог-психолог	Хаттама
Дарынды оқушылармен жұмыс. TEDx форматындағы кездесулер.	Оқушылар	Жылына 2 рет			Педагог-психолог	Хаттама
«Маған хат жаз» акциясын өткізу. Акция.	Оқушылар	Сәуір			Педагог-психолог	Хаттама
Оқушылар арасындағы зорлық-зомбылық пен діни экстремизмді алдын алу жұмыстары. Түзету сабағы.	Оқушылар	Жыл бойы			ДТЖО	Хаттама
Бастауыш сынып оқушыларының танымдық процестер және қарым-қатынас мәселелерінде қиындық туындаған мәселелер бойынша жұмыс. Бағыт бағдар.	мұғалімдер	Мамыр			Педагог-психолог	Хаттама

Жыл бойынша психологиялық қызмет туралы талдамалық есептер

Мектеп педагогикалық кеңесте жоспардағы тиісті бағыттар бойынша атқарылған жұмыстар есебін беру		Кесте негізінде		Педагог-Психолог	Есеп беру
Мектеп директоры жанындағы кеңесте кесте негізінде тиісті бағыттар бойынша атқарылған		Кесте негізінде		Педагог-Психолог	Есеп беру

жұмыстар есебін беру				Қаңтар		Педагог-Психолог	Жарты жыл. есеп беру
3	Ауданының білім бөліміне атқарылған жарты жылдық психологиялық қызметтің есебін тапсыру			Қаңтар		Педагог-Психолог	Жарты жыл. есеп беру
4	Ауданының білім бөліміне атқарылған жылдық психологиялық қызметтің есебін тапсыру			Мамыр		Педагог-Психолог	Жылдық есеп беру
5	Жоғары мекемелерден келіп түскен хаттар және сұраныстар негізінде атқарылған психологиялық жұмыстар бойынша есеп беру			Сұраныс негізінде		Педагог-Психолог	Есеп беру
6	Әскери қызметке шақырылуға дейінгі оқушылардың құжаттары			Қаңтар		Педагог-Психолог	Аудандық ҚДЖБ

Іектеп психологі:

М.М.Калкабаева